

НАРЕДБА № 6 ОТ 11 АПРИЛ 2014 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРОГРАМИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА УПОТРЕБАТА НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА

Издадена от Министерството на здравеопазването и Министерството на образованието и науката

Обн. ДВ. бр.35 от 22 Април 2014г.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се уреждат условията и редът за осъществяване на програми за превенция на употребата на наркотични вещества.

Чл. 2. (1) Превенцията на употребата на наркотични вещества е активен процес за повишаване на информираността, за създаване на условия и подпомагане изграждането на индивидуални и групови познания и умения, които утвърждават здравословния начин на живот и здравето у човека.

(2) Програмите за превенция на употребата на наркотични вещества включват интервенции и стратегии, насочени към намаляване на риска от вредна употреба и развитие на синдром на зависимост към наркотични вещества чрез:

1. повишаване на информираността за вредите от употребата на наркотични вещества;
2. изграждане на индивидуални и групови умения за водене на здравословен начин на живот по отношение употребата на наркотични вещества;
3. развитие на алтернативи на поведението, свързано с употребата на наркотични вещества;
4. развитие на групата/общността чрез: развитие на социални и комуникационни компетентности; подобряване на социалния климат и комуникация в групата/общността; намаляване на конфликтите в групата/общността;
5. застъпничество за изграждане на здравословна социална среда;
6. идентификация на проблемите;
7. разпространение на информация, консултиране и промотиране на здравословен начин на живот, свободен от употребата на наркотични вещества.

Чл. 3. (1) В зависимост от субектите, към които са насочени, програмите за превенция на употребата на наркотични вещества могат да бъдат:

1. програми за универсална превенция, насочени към големи групи от населението (обособени общности на етнически, религиозен и/или териториален принцип, ученици, квартали) без предварителни данни за риска от употреба на наркотични вещества;
2. програми за селективна превенция, които са насочени към определени групи от населението, идентифицирани на база на социални, демографски и икономически фактори за уязвимост по отношение употребата на наркотични вещества;
3. програми за индикативна превенция, насочени към индивиди, при които съществуват индикации, свързани с индивидуалния риск от развиване на вредна употреба или синдром на зависимост, ранни признаци на проблемна употреба или проява на друг вид проблемно

поведение; програмите за индикативна превенция предвиждат скрининг, оценка на състоянието и насочване към необходимите за индивида услуги;

4. програми за превенция в средата, които са насочени към работа с културната, социалната и правно-икономическата среда, които влияят върху избора на здравословен начин на живот.

(2) Програмите за превенция на употребата на наркотични вещества трябва да са съобразени с изискванията на Европейските стандарти за качество на превенцията на употребата на наркотици на Европейския мониторинг център за наркотици и наркомании, публикувани на официалната интернет страница на центъра.

Раздел II.

Условия и ред за осъществяване на програми за превенция на употребата на наркотични вещества

Чл. 4. (1) Програмите за превенция на употребата на наркотични вещества се осъществяват от институциите по чл. 15, ал. 1 и чл. 84, ал. 1 от Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите, от лечебни заведения, регистрирани по Закона за лечебните заведения, както и от юридически лица с нестопанска цел.

(2) Ръководител на програма за индикативна превенция може да бъде:

1. лице с образователно-квалификационна степен "магистър" по психология, притежаващо 3-годишен стаж в областта на зависимостите към наркотични вещества;

2. лице с образователно-квалификационна степен "магистър" по медицина, притежаващо 3-годишен стаж в областта на зависимостите към наркотични вещества.

(3) За осъществяване на програми за превенция на употребата на наркотични вещества лицата по ал. 1 подават в Националния център по наркомании заявление, в което посочват единен идентификационен код на лицето, когато е търговец или кооперация, или код БУЛСТАТ на юридическото лице, когато не е търговец, към което прилагат следните документи:

1. копие от разрешението за осъществяване на лечебна дейност или копие от удостоверението за регистрация на лечебното заведение - за лечебните заведения;

2. описание на програмата, което включва:

а) цели на програмата;

б) оценка на ситуацията;

в) оценка на нуждите за реализиране на програмата;

г) целеви групи;

д) основни задачи;

е) дейност, интервенции, стратегии и методи на работа;

ж) място и срок на реализиране на програмата;

з) очаквани резултати и ползи от реализирането на програмата;

и) оценка на рисковете за успешното реализиране на програмата;

3. данни за ръководителя на програмата - имена и професионална квалификация;

4. данни за екипа на програмата - имена, професионална квалификация и описание на професионалните роли;

5. план, индикатори и процедури за мониторинг и оценка на ефективността на програмата;

6. официални документи, удостоверяващи изискуемата съгласно ал. 2 професионална квалификация (копие от диплома) и стаж на ръководителя на програма (копие от трудова книжка, препис-извлечение от трудова книжка, удостоверение от работодател) - за програмите за индикативна превенция.

(4) В случай че програмите за превенция на употребата на наркотични вещества се предвижда да се реализират в училищна среда, Националният център по наркомании изпраща копие от заявлението и описанието на програмата по ал. 3, т. 2 до Министерството на образованието и науката в 5-дневен срок от подаването на заявлението.

(5) В 10-дневен срок от получаване на документите Министерството на образованието и науката дава становище до Националния център по наркомании относно това, дали проектът на програма за превенция на употребата на наркотични вещества е подходящ за реализиране в училищна среда. В случай че проектът на програмата е неподходящ за реализиране в училищна среда, Министерството на образованието и науката дава съответните указания за привеждане на проекта в съответствие.

Чл. 5. (1) При непълноти в представената документация и/или при становище от Министерството на образованието и науката, че проектът е неподходящ за реализация в училищна среда, директорът на Националния център по наркомании в 20-дневен срок писмено уведомява лицето по чл. 4, ал. 1, като определя срок за отстраняването им и дава при необходимост указания за привеждане на документацията в съответствие с изискванията на наредбата, Европейските стандарти за качество на превенцията на употребата на наркотици на Европейския мониторинг център за наркотици и наркомании и изискванията на Министерството на образованието и науката.

(2) Ако заявителят не представи необходимите документи в срока по ал. 1, процедурата за даване на съгласие за осъществяване на програма за превенция на употребата на наркотични вещества се прекратява.

Чл. 6. (1) В едномесечен срок от подаване на документите по чл. 4, ал. 3 или от отстраняване на непълнотите по чл. 5, ал. 1 директорът на Националния център по наркомании дава съгласие или отказва да даде съгласие за осъществяване на програмата за превенция на употребата на наркотични вещества.

(2) Директорът на Националния център по наркомании дава съгласие за осъществяване на програма за превенция на употребата на наркотични вещества, когато програмата е в съответствие с изискванията на наредбата и Европейските стандарти за качество на превенцията на употребата на наркотици на Европейския мониторинг център за наркотици и наркомании.

(3) Директорът на Националния център по наркомании отказва да даде съгласие за осъществяване на програма за превенция на употребата на наркотични вещества при наличие на едно от следните условия:

1. програмата не е в съответствие с изискванията на наредбата;

2. програмата не е в съответствие с Европейските стандарти за качество на превенцията на употребата на наркотици на Европейския мониторинг център за наркотици и наркомании.

(4) Отказът по ал. 3 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел III.

Мониторинг и отчетност на програми за превенция на употребата на наркотични вещества

Чл. 7. (1) В Националния център по наркомании се създава база данни на лицата, които осъществяват програми за превенция на употребата на наркотични вещества.

(2) Базата данни по ал. 1 съдържа: наименование на лицето, осъществяващо програмата,

адрес и телефон за контакти с ръководителя на програмата, вид на превантивната програма съгласно чл. 3, целева група, осъществявани дейности и интервенции, срок на изпълнение на програмата, бюджет на програмата, вид на направената оценка на програмата.

(3) Информация за програмите, включени в базата данни по ал. 1, се публикува на интернет страницата на Националния център по наркомании.

(4) В едномесечен срок след вписване в базата данни по чл. 7, ал. 1 Националният център по наркомании уведомява председателя на общинския съвет по наркотични вещества за превантивната програма, която ще се реализира на територията на неговата община.

Чл. 8. (1) Програмите за превенция на употребата на наркотични вещества подлежат на мониторинг от Националния център по наркомании.

(2) При осъществяването на мониторинга по ал. 1 могат да бъдат привлечени външни експерти.

(3) Програмите за превенция на употребата на наркотични вещества, които се реализират в училищна среда, подлежат на мониторинг и контрол и от Министерството на образованието и науката.

Чл. 9. При осъществяването на мониторинга и контрола по чл. 8 се проверява съответствието на извършваните превантивни дейности с подаденото в Националния център по наркомании описание на програмата за превенция на употребата на наркотични вещества.

Чл. 10. (1) При констатиране на несъответствия по чл. 9 същите се отразяват в доклад до ръководителя на програмата за превенция на употребата на наркотични вещества, като се дават и препоръки за тяхното отстраняване.

(2) Копие от доклада и препоръките за отстраняване на несъответствията се изпраща и на директора на Националния център по наркомании.

(3) В 15-дневен срок от датата на получаване на доклада по ал. 1 ръководителят на програмата е длъжен да изпълни дадените препоръки и да уведоми писмено за това Националния център по наркомании.

(4) При неизпълнение на задължението по ал. 3 Националният център по наркомании отнема даденото по чл. 6, ал. 2 съгласие за осъществяване на програмата за превенция на употребата на наркотични вещества и заличава от базата данни по чл. 7 лицето, което я осъществява.

Чл. 11. Лицата, вписани в базата данни по чл. 7, са задължени да предадат в Националния център по наркомании в едномесечен срок след приключване на програмата отчет, който задължително съдържа:

1. постигнати цели и резултати;
2. партньори при реализирането на програмата;
3. реален брой хора, достигнати от програмата;
4. методи на работа;
5. видове дейности и интервенции;
6. резултати от направената оценка на ефективност на програмата.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. "Вредна употреба" е начин на употреба, който уврежда здравето. Увредата може да бъде соматична или психична.

2. "Синдром на зависимост" е съчетание от физиологични, поведенчески и когнитивни явления, при които употребата на определено вещество или клас от вещества придобива много по-висок приоритет за дадено лице, отколкото други видове поведение, които в миналото са имали по-висока стойност. Основната описателна характеристика на синдрома на зависимост е желанието (често силно, понякога непреодолимо) да се приемат вещества или лекарствени продукти (предписани или не от лекар), алкохол или тютюн.

Заклучителни разпоредби

§ 2. В двумесечен срок от влизането в сила на наредбата Националният център по наркомании изготвя образец на отчет по чл. 11, който се публикува на интернет страницата на Националния център по наркомании.

§ 3. Наредбата се издава на основание чл. 84а от Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите.

§ 4. Указания по прилагането на наредбата дава министърът на здравеопазването, а при прилагането на наредбата в училищна среда - министърът на образованието и науката.